

Kosztolányi regényei – Édes Anna

VITA A PISKÓTÁRÓL

Alább a Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényével kapcsolatos kérdésekre adandó válaszokat találod.

1.

Vizy Kornélné (Angéla): Anna munkaadója

Ficsor: Anna rokona

Patikárius János: elcsábította Annát

Bandika: rá vigyázott Anna, mielőtt Vizyéknél szolgálatba lépett

Báthory Árpád: Anna kérője

Édes István: Anna apja

2.

Vizy Kornél: miniszteri tanácsos, majd államtitkár

Moviszter Miklós: Vizyék háziorvosa

Druma Szilárd: fiatal ügyvéd

Ficsor: házmester

Stefi: Drumáék cselédje

Etel: Moviszterék cselédje

Elekes Józsi: banki tisztviselő (Patikárius Jancsi barátja)

Báthory Árpád: kéményseprő

Katica: Vizyék előző cselédje

Szűcs Antal: rendőrőrmester

3.

– Vizy államtitkári kinevezése (Vizyék sorsa ellentétes Annáéval: az ő emelkedésük párhuzamban áll Anna süllyedésével).

– A Vizyék által adott estély visszautalhat a Vizyéknél korábban tartott vendégségre (Vita a piskótáról... című fejezet), amikor Anna először szegült szembe gazdáival.

– Patikárius Jancsi, aki korábban elcsábította Annát, most a doktornénak udvarolt. (Anna észrevette ezt, megaláztatása, kisemmizésének keserű érzése támadt fel benne).

– A vendégsereg távozása után Anna az ebédlőben véletlenül feldöntött egy tölgyfaszéket: „Egyszerre oly zaj dördült végig a földült szobákon, mintha pisztollyal lőtték volna.” (A pisztolydörrenés motívuma előreutal a később bekövetkező gyilkosságra.)

– A Tábor utcában a Hattyú a teliholdra vonyít (babonás előjel, egyben rejtett utalás is: Hattyú az író, Kosztolányi kutyája).

– Anna zavart viselkedése (az előszoba ajtajára borul, majd a fürdőszobába fut).

4.

a) Az ügyvéd szerint Anna önkívületben követte el a gyilkosságot, a gazdáit önvédelemből ölte meg.

b) Az ügyvéd körülményesen és nyakatekerten adta elő Anna történetét, miközben a valós szituációtól elrugaszkodva irodalmi példákra hivatkozott. Túlbuzgósága nevetséges színben tüntette fel.

c) Az biztos, hogy egy mindenki által ismert közhelyet. Talán a *Tragédia* utolsó mondatát: „Mondottam ember: küzdj és bízva bízzál!”

d) Lombroso (1835–1909) olasz kriminológus és orvos volt. Elmélete szerint az emberi karaktervonások alapján megállapítható a „született bűnöző” típusa.

5. Több indok is lehetséges, pl. Annát nemcsak tökéletes cselédnek tartották, de meg is követelték, hogy tökéletes legyen: nem hibázhatott. Úgy bántak vele, mintha nem emberi lény volna, érzelmei sem lennének, érzéketlenül megalázták Annát mások (a vendégeik) előtt. Vizyné azt sem hagyta, hogy Anna férjhez menjen (zsarolta), stb...

6. A megoldásod akkor jó, ha legalább tíz konkrét esetet is megemlítesz, és kifejtjed, hogyan hatottak ezek az események rád. Pl.:

Családod szegénysége miatt fel kellett menned Pestre szolgálni.

Rokonod, Ficsor erőszakoskodása miatt ott kellett hagynod Bandikát, akire vigyáztál, és akit szerettél.

Vizyék lakása idegen volt számodra, a szagot nem bírtad elviselni.

A ház urának neve (Kornél) ösztönös, megmagyarázhatatlan riadalmat keltett benned.